

**ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧИЙН
2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт	3
3.Аудитын тайлан	16
3.1. Ерөнхий зүйл	16
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	16
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	17
3.4. Материаллаг байдал	17
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд	17
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	19
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	20
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	21
3.9. Аудитын илрүүлэлт	21
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд.....	21
4. Менежментийн захидал	22



ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ХАВДАР СУДЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ
ТӨВИЙН ЕРӨНХИЙ ЗАХИРЛЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ, ТӨСВИЙН ШУУД
ЗАХИРАГЧ Н.ЭРДЭНЭХҮҮ ТАНАА

2021.02.25 № 07/546
танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хавдар судлалын үндэсний төвийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хавдар судлалын үндэсний төвийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 16 зорилтын хүрээнд 101 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 98.2 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

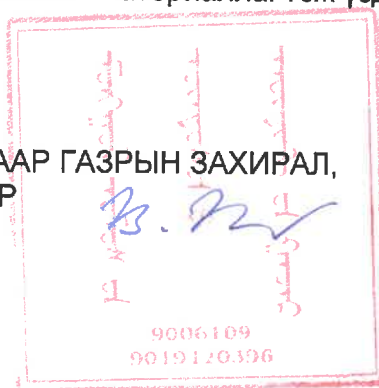
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,774,315,721.78	2,671,948,525.11
31	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	5,523,338.00	0.00
31400	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	5,523,338.00	-
33	АВЛАГА	15,582,370.00	90,895,914.74
33100	Ажиллагсадтай холбогдсон авлага	4,450,000.00	-
33300	Татаас санхүүжилтийн авлага	10,532,370.00	90,895,914.74
335	Бусад авлага	600,000.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	600,000.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,753,210,013.78	2,581,052,610.37
351	Түүхий эд материал	668,353,651.50	1,612,789,913.08
35130	Эм боох материал	668,353,651.50	1,612,789,913.08
354	Хангамжийн материал	1,084,856,362.28	968,262,697.29
35410	Бичиг хэргийн материал	13,075,442.00	21,437,700.90
35420	Аж ахуйн материал	21,062,000.00	21,062,000.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	3,737,670.00
35440	Түлш шатах тослох материал	-	1,982,150.00
35450	Барилгын засварын материал	3,495,100.00	12,542,750.00
35460	Хүнсний материал	16,635,770.30	45,054,982.30
35470	Бусад хангамжийн материал	1,030,588,049.98	862,445,444.09
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	40,465,801,127.32	48,376,831,656.68
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	40,465,801,127.32	48,376,831,656.68
392	Биет хөрөнгө	38,299,900,629.59	46,343,376,260.46
39201	Барилга, байгууламж	18,538,590,221.30	21,136,908,950.30
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(807,585,665.95)	(1,429,856,145.31)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	435,830,041.00	473,730,041.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(317,851,755.14)	(351,886,012.00)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	36,571,548,940.78	42,496,700,053.56
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(16,459,003,177.18)	(16,881,987,272.64)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	771,230,668.04	1,801,232,304.99
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(496,919,594.34)	(958,997,986.52)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	247,024,912.31	247,024,912.31
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(182,963,961.23)	(189,492,585.23)
393	Биет бус хөрөнгө	2,165,900,497.73	2,033,455,396.22
39301	Програм хангамж	1,101,014,114.20	1,134,954,414.20
39302	Хасагдуулга	(239,563,696.47)	(405,949,097.98)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,304,450,080.00	1,304,450,080.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	42,240,116,849.10	51,048,780,181.79
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	5,792,005.00	10,936,000.01
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	5,792,005.00	10,936,000.01
413	Өглөг	5,792,005.00	10,936,000.01
41310	Ажиллагчидтай холбогдсон өглөг	-	0.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	(0.00)
4136	Бусад өглөг	5,792,005.00	10,936,000.01
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	5,792,005.00	10,936,000.01
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	42,234,324,844.10	51,037,844,181.78
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	42,234,324,844.10	51,037,844,181.78

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГСан/ орон нутгийн сан	18,948,084,398.38	18,948,084,398.38
51101	Өмч: -Төрийн өмч	18,948,084,398.38	18,948,084,398.38
512	Хуримтлагдсан үр дүн	12,283,650,904.39	21,088,325,599.32
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	12,283,650,904.39	12,284,806,261.64
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	8,803,519,337.68
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	11,002,589,541.33	11,001,434,184.08
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	42,240,116,849.10	51,048,780,181.79

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	43,631,886,524.43	42,106,185,486.09
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	31,839,022,542.11	26,321,189,575.24
120	Нийтлэг татварын бус орлого	22,595,040,441.11	14,243,993,981.24
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	22,468,380,544.99	4,194,306,350.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,924,647,356.99	4,194,306,350.60
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	18,543,733,188.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - үндсэн хөрөнгө	-	9,610,279,439.03
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - бараа материал	-	204,086,348.50
120010	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	126,659,896.12	235,321,843.11
122	Тусламжийн орлого	9,243,982,101.00	12,077,195,594.00
122001	ЭМД-ийн санхүүжилт	9,243,982,101.00	12,077,195,594.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	11,792,863,982.32	15,784,995,910.85
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	11,043,142,700.00	15,464,148,850.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	11,043,142,700.00	15,464,148,850.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	749,721,282.32	320,847,060.85
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	165,270,752.32	145,102,151.85
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	215,853,100.00	117,313,400.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	368,597,430.00	58,431,509.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	29,152,660,738.87	33,302,666,148.41
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	29,152,660,738.87	33,302,666,148.41
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	28,829,110,397.71	32,948,798,675.17
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	8,068,180,769.36	8,935,769,856.33
210101	Цалин	8,048,715,769.36	8,935,769,856.33
210104	Урамшуулал	19,465,000.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,068,261,494.50	1,200,924,719.53
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	681,534,770.00	767,619,870.22
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	65,237,517.50	73,754,468.56
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	156,508,961.00	174,831,922.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	14,985,235.00	16,684,844.51
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	149,995,011.00	168,033,614.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	565,824,694.49	736,411,902.46
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	263,653,194.18	373,655,376.94
210302	Түлш, халаалтын зардал	150,982,867.85	143,457,136.29
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	151,188,632.46	164,201,989.23
210304	Байрны түрээс	-	55,097,400.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	640,794,806.11	637,086,688.65
210401	Бичиг хэргийн материал	73,553,296.00	47,163,775.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	24,891,500.00	20,286,450.00
210403	Шуудан холбоо интернетийн төлбөр	17,031,870.21	18,602,023.94
210404	Ном, хэвлэлийн зардал	12,926,600.00	-
210405	Хог хаягдал устгах, цэвэрлэх	23,594,330.00	229,253,328.00
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	123,200.00	67,183,299.20
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	306,655,962.50	20,283,517.00
210408	Бараа материал актасны зардал	182,018,047.40	234,314,295.51
2105	Нормативт зардал	14,033,752,971.65	15,374,159,983.45
210502	Хоол	399,165,821.80	373,486,108.00
210501	Эм	13,634,583,149.85	14,993,665,905.45

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,000.00	7,007,970.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	334,773,514.42	1,029,496,043.00
210601	Багаж хэрэгсэл	-	242,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	4,565,100.00	1,851,500.00
210604	Урсгал засвар	330,208,414.42	1,027,402,543.00
2107	Томилолт, зочны зардал	54,326,100.00	19,653,000.00
210701	Гадаад томилолтын зардал	6,362,900.00	-
210702	Дотоод томилолтын зардал	47,963,200.00	19,653,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	94,687,740.00	188,791,256.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	83,183,840.00	132,769,843.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	6,000,000.00	6,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээний төлбөр	346,500.00	346,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,000,000.00	922,490.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	84,100.00	-
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	-	22,743,200.00
210807	Газрын төлбөр	3,960,000.00	13,623,648.00
210809	Улсын мэдээллийн маягтын зардал	113,300.00	12,385,575.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,968,508,307.18	4,826,505,225.75
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	185,148,593.83	89,020,299.30
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	36,000,000.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	3,747,359,713.35	4,737,484,926.45
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	323,550,341.16	353,867,473.24
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	246,514,092.00	352,479,851.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	235,377,592.00	341,182,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	11,136,500.00	11,297,251.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	77,036,249.16	1,387,622.24
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	77,036,249.16	1,387,622.24
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	14,479,225,785.56	8,803,519,337.68
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	0.00	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	0.00	0.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VI=IV-V)	(0.00)	(0.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	14,479,225,785.56	8,803,519,337.68

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Д/Д	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2018 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	18,948,084,398.38	11,003,631,989.39	-2,196,617,329.23	27,755,099,058.54
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			1,042,448.06	1,042,448.06
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	18,948,084,398.38	11,003,631,989.39	-2,195,574,881.17	27,756,141,506.60
4	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/			14,479,225,785.56	14,479,225,785.56
5	2019 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	18,948,084,398.38	11,002,589,541.33	12,283,650,904.39	42,234,324,844.10
6	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			1,155,357.25	1,155,357.25
7	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	18,948,084,398.38	11,002,589,541.33	12,284,806,261.64	42,235,480,201.35
8	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		-1,155,357.25		-1,155,357.25
9	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/			8,803,519,337.68	8,803,519,337.68
10	2020 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	18,948,084,398.38	11,001,434,184.08	21,088,325,599.32	51,037,844,181.78

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

				/Төгрөгөөр/
Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он	
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	25,131,159,865.35	32,313,288,068.57	
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	13,295,289,353.03	16,511,371,427.72	
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,051,307,252.03	4,434,175,833.72	
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	3,924,647,356.99	4,194,306,350.60	
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,924,647,356.99	4,194,306,350.60	
120010	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого /туслах/	126,659,895.04	239,869,483.12	
122	Тусламжийн орлого	9,243,982,101.00	12,077,195,594.00	
122001	ЭМД-ийн санхүүжилт	9,243,982,101.00	12,077,195,594.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	11,835,870,512.32	15,801,916,640.85	
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	11,043,142,700.00	15,464,148,850.00	
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	11,043,142,700.00	15,464,148,850.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	792,727,812.32	337,767,790.85	
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	167,270,752.32	151,100,321.85	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	260,853,100.00	117,313,400.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	364,603,960.00	69,354,069.00	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	24,982,293,319.05	29,426,411,553.57	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	24,982,293,319.05	29,426,411,553.57	
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	24,658,875,127.89	28,981,688,165.59	
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	8,076,091,906.57	8,926,819,975.86	
210101	Үндсэн цалин	4,729,749,613.00	4,937,533,610.61	
210102	Нэмэгдэл	2,266,608,851.57	2,629,156,920.71	
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	626,819,542.00	640,356,938.96	
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	452,913,900.00	719,772,505.58	
2102	Ажил олгочоос нийгтийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,038,625,800.00	1,209,874,600.00	
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	653,916,200.00	774,008,100.00	
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	76,941,900.00	87,173,300.00	
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	130,823,800.00	156,911,900.00	
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	23,060,100.00	17,434,700.00	
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	153,883,800.00	174,346,600.00	
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	565,824,694.49	736,411,902.46	
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	263,653,194.18	373,655,376.94	
210302	Түлш, халаалтын зардал	150,982,867.85	143,457,136.29	
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	151,188,632.46	164,201,989.23	
210304	Байрны түрээс	-	55,097,400.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	353,432,260.71	381,014,446.44	
210401	Бичиг хэрэг	51,847,443.50	50,783,735.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	26,165,800.00	22,268,600.00	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	18,681,870.21	18,602,023.94	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	226,035,168.00	235,757,266.30	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	30,701,979.00	53,602,821.20	

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
2105	Нормативт зардал	7,638,448,172.66	9,110,731,180.53
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,191,616,373.86	8,633,779,460.53
210502	Хоол, хүнс	401,206,298.80	401,905,320.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	45,625,500.00	75,046,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	226,063,600.42	1,086,807,291.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	11,956,658.00	19,575,938.00
210602	Тавилга	-	1,908,032.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллийн хэрэгсэл	4,565,100.00	13,592,000.00
210604	Урсгал засвар	209,541,842.42	1,051,731,321.00
2107	Томилолт, зочны зардал	53,206,100.00	19,653,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	6,362,900.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	46,843,200.00	19,653,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	108,866,438.00	189,335,931.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	84,992,840.00	132,769,843.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	6,000,000.00	6,000,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	346,500.00	346,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,000,000.00	922,490.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	84,100.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	22,743,200.00
210807	Газрын төлбөр	3,960,000.00	13,623,648.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	12,482,998.00	12,930,250.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,598,316,155.04	7,321,039,838.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,552,885,595.04	7,321,039,838.30
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлаг хийх	45,430,560.00	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	323,418,191.16	444,723,387.98
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	246,381,942.00	352,439,851.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	235,377,592.00	341,182,600.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж шагнал урамшуулал	11,004,350.00	11,257,251.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	77,036,249.16	92,283,536.98
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	77,036,249.16	92,283,536.98
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	148,866,546.30	2,886,876,515.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	143,343,208.30	2,892,399,853.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	143,343,208.30	2,892,399,853.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	143,343,208.30	2,892,399,853.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	143,343,208.30	2,892,399,853.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(143,343,208.30)	(2,892,399,853.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	5,523,338.00	(5,523,338.00)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	(0.00)	5,523,338.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	5,523,338.00	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	5,523,338.00	(5,523,338.00)	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	32,674,943,700.00	31,981,043,615.72	693,900,084.28	97.9
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	32,674,943,700.00	31,981,043,615.72	693,900,084.28	97.9
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	32,322,501,100.00	31,622,668,502.47	699,832,597.53	97.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	8,780,329,100.00	8,780,326,944.54	2,155.46	100.0
210101	Үндсэн цалин	4,732,442,900.00	4,791,040,579.29	(58,597,679.29)	101.2
210102	Нэмэгдэл	2,687,754,600.00	2,629,156,920.71	58,597,679.29	97.8
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	650,265,000.00	640,356,938.96	9,908,061.04	98.5
210104	Урамшуулал	709,866,600.00	719,772,505.58	(9,905,905.58)	101.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,209,874,600.00	1,209,874,600.00	-	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	774,008,100.00	774,008,100.00	-	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	87,173,300.00	87,173,300.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	156,911,900.00	156,911,900.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	17,434,700.00	17,434,700.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	174,346,600.00	174,346,600.00	-	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	899,114,700.00	736,411,902.46	162,702,797.54	81.9
210301	Гэрэл цахилгаан	375,431,900.00	373,655,376.94	1,776,523.06	99.5
210302	Түлш, халаалт	150,478,800.00	143,457,136.29	7,021,663.71	95.3
210303	Цэвэр, бохир ус	173,761,700.00	164,201,989.23	9,559,710.77	94.5
210304	Байрны түрээс	199,442,300.00	55,097,400.00	144,344,900.00	27.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	408,205,100.00	375,792,346.44	32,412,753.56	92.1
210401	Бичиг хэрэг	54,461,700.00	49,668,635.00	4,793,065.00	91.2
210402	Тээвэр (шатахуун)	21,848,600.00	21,848,600.00	-	100.0
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	20,785,900.00	18,192,023.94	2,593,876.06	87.5
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	260,759,500.00	235,757,266.30	25,002,233.70	90.4
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	50,349,400.00	50,325,821.20	23,578.80	100.0
2105	Нормативт зардал	9,487,333,500.00	9,109,096,180.53	378,237,319.47	96.0
210501	Эм бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл	8,871,100,500.00	8,633,779,460.53	237,321,039.47	97.3
210502	Хоол, хүнс	530,255,900.00	400,270,320.00	129,985,580.00	75.5

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	85,977,100.00	75,046,400.00	10,930,700.00	87.3
2106	Эд хогшил худалдан авах	3,827,876,700.00	3,788,755,341.00	39,121,359.00	99.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	944,856,000.00	943,362,343.00	1,493,657.00	99.8
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	14,995,000.00	13,592,000.00	1,403,000.00	90.6
210604	Урсгал засвар	2,868,025,700.00	2,831,800,998.00	36,224,702.00	98.7
2107	Томилолт, зочны зардал	5,435,400.00	953,000.00	4,482,400.00	17.5
210702	Дотоод албан томилолт	5,435,400.00	953,000.00	4,482,400.00	17.5
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	366,131,400.00	321,109,288.00	45,022,112.00	87.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	218,893,200.00	218,893,200.00	-	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	6,000,000.00	6,000,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	346,500.00	346,500.00	-	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,000,000.00	922,490.00	77,510.00	92.2
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	84,100.00	-	84,100.00	-
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	111,614,600.00	68,393,200.00	43,221,400.00	61.3
210807	Газрын төлбөр	13,731,000.00	13,623,648.00	107,352.00	99.2
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	14,462,000.00	12,930,250.00	1,531,750.00	89.4
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,338,200,600.00	7,300,348,899.50	37,851,700.50	99.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,338,200,600.00	7,300,348,899.50	37,851,700.50	99.5
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	352,442,600.00	358,375,113.25	(5,932,513.25)	101.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	352,442,600.00	352,439,851.00	2,749.00	100.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	341,182,600.00	341,182,600.00	-	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	11,260,000.00	11,257,251.00	2,749.00	100.0
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	5,935,262.25	(5,935,262.25)	
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	5,935,262.25	(5,935,262.25)	
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮ-ЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	32,674,943,700.00	31,981,043,615.72	693,900,084.28	97.9

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛ- ЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	4,567,902,900.00	4,434,175,833.72	133,727,066.28	97.1
1200041	Үндсан үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,347,902,900.00	4,194,306,350.60	153,596,549.40	96.5
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	220,000,000.00	239,869,483.12	(19,869,483.12)	109.0
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	28,107,040,800.00	27,541,344,444.00	565,696,356.00	98.0
122001	ЭМД-ийн санхүүжилт	12,641,432,500.00	12,077,195,594.00	564,236,906.00	95.5
122005	Төсвөөс санхүүжих	15,465,608,300.00	15,464,148,850.00	1,459,450.00	100.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	5,523,338.00	(5,523,338.00)	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	563	563		-
620001	Удирдах ажилтан	1	1		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	487	487		-
620003	Үйлчлэх ажилтан	75	75		-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		337,767,790.85
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		337,767,790.85
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		251,419,516.12
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		146,493,031.32
210101	Үндсэн цалин		146,493,031.32
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		7,241,100.00
210401	Бичиг хэрэг		1,115,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун		420,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		410,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал		0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		5,296,000.00
2105	Нормативт зардал		1,635,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		
210502	Хоол, хүнс		1,635,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		50,530,746.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		10,914,740.00
210602	Тавилга		8,504,032.00
210604	Урсгал засвар		31,111,974.00
2107	Томилолт, зочны зардал		18,700,000.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт		18,700,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		450,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		450,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		26,369,638.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		26,369,638.80
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		86,348,274.73
	Олгосон санхүүжилт		86,348,274.73
	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг		86,348,274.73
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		337,767,790.85
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		337,767,790.85
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		151,100,321.85
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		117,313,400.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		69,354,069.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Хавдар судлалын үндэсний төвийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Хавдар судлалын үндэсний төвийн ерөнхий захирлын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Н.Эрдэнэхүү танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангах, худалдан авалт, тендерийн гэрээний хэрэгжилт, цалин, илүү цаг, нэмэгдэл урамшууллын тооцоо, бараа материалын дансан дахь хөрөнгийн ангиллын талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2020 оны 01 дүгээр сарын 25-наас 2020 оны 02 дугаар сарын 25-ны хооронд Ай Жэй Эй Эйч Аудит ХХК-ийн захирал, ахлах аудитор Г.Энхмаа, чанарын хяналтын менежер Р.Алтанцэцэг, аудитор Г.Бэлэгт, туслах аудитор Я.Чинцэцэг нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Хавдар судлалын үндэсний төвийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Ай Жэй Эй Эйч Аудит ХХК-д 2020 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 01/92 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Хавдар судлалын үндэсний төвийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Хорт хавдар өвчний тархалтын түвшинг тогтоох
 - ✓ Хорт хавдар өвчний тархалтын түвшинг тогтоох
 - ✓ Хорт хавдар өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх
 - ✓ Хорт хавдар өвчнийг илрүүлэх
 - ✓ Хорт хавдар өвчнийг оношлох
 - ✓ Хорт хавдар өвчнийг эмчлэх үйл ажиллагаа
- Байгууллагын тодорхойлж баталгаажуулсан үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны чиг үүрэг
 - ✓ Хавдрын чиглэлийн төрөлжсөн мэргэжлээр эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Коронавируст халдвар/ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөг бууруулах тухай хууль
- Засгийн газрын 2020 оны 114 дүгээр тогтоол “Бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай”
- Засгийн газрын 2020 оны 168 дугаар тогтоол “Коронавируст халдвар/ковид-19/-ын цар тахлын үед төсвийн зохицуулалт хийх зарим арга хэмжээний тухай”

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хавдар судлалын үндэсний төв нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Тус төвийн дотоод аудитор нь байгууллагын стратеги зорилтыг хангахад дэмжлэг үзүүлэхийн тулд 2020 онд өндөр эрсдэлтэй 3, дунд эрсдэлтэй 5, бага эрсдэлтэй 10, бүгд 18 ажил хийхээр төлөвлөж, гүйцэтгэсэн байна. Санхүүгийн үйл ажиллагаанд 9 ажил хийхээр төлөвлөж 6 аудитын ажлыг гүйцэтгэж 3 зөвлөмж өгсөн байна. Худалдан авалтын ажиллагаатай холбоотой 7 ажил төлөвлөж 6 ажлыг гүйцэтгэн дүгнэлт тайлан гаргаж холбогдох ажилтнуудад танилцуулжээ. Мөн Монгол Улсын хууль, Засгийн газрын тогтоол, журам, Эрүүл мэндийн сайдын тушаал, журмын хэрэгжилт, төвийн ерөнхий захирлын тушаал, шийдвэрийн хэрэгжилтийн үйл ажиллагаанд аудит хийхээр 2 ажил төлөвлөж гүйцэтгэн зөвлөмж өгчээ.

Дотоод аудитор нь мэдээллийн ил тод байдлын хүрээнд 2020 оны шилэн данс болон байгууллагын цахим хуудсанд мэдээллийг цаг хугацаанд нь болон үнэн зөв оруулах байдалд хяналт тавьж зөвлөмж өгч ажиллаж иржээ

Хавдар судлалын үндэсний төвийн дотоод хяналтын эрсдэлийг гүйцэтгэлийн үе шатанд дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2019 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “бага” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2019 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 29,152,660.7 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 291,526.6 мянган төгрөгөөр тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд 2020 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 33,302,666.1 мянган төгрөгөөс 1 хувиар тооцон 333,302.7 мянган төгрөгөөр тодорхойлов.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Хавдар судлалын үндэсний төвийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 8,808,663.4 мянган төгрөгөөр буюу 20.86 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс бараа материалын данс 827,842.6 мянган төгрөгөөр, үндсэн хөрөнгийн данс 7,911,030.6 мянган төгрөгөөр өсөж материаллаг өөрчлөлт гарсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/мянган төгрөг/
			Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	5,523.3		-5,523.3
Авлага	15,582.4	90,895.9	75,313.5
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	1,753,210.0	2,581,052.6	827,842.6
Үндсэн хөрөнгө	40,465,801.1	48,376,831.7	7,911,030.6
Нийт хөрөнгө	42,240,116.8	51,048,780.2	8,808,663.4

Өр төлбөр	5,792.0	10,936.0	5,144.0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	42,234,324.8	51,037,844.2	8,803,519.4
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	42,240,116.8	51,048,780.2	8,808,663.4

Мөнгөн хөрөнгө данс үлдэгдэлгүй болж 5,523.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант онд замд яваа мөнгөн хөрөнгө үлдэгдэлгүй болсноос шалтгаалжээ.

Авлага дансны үлдэгдэл татаас санхүүжилтийн авлага 80,363.5 мянган төгрөгөөр өсөж 90,895.9 мянган төгрөг болсон байна. Авлага дансны үлдэгдэлд урьд онуудад үүссэн, он удаан жил болсон барагдах боломжгүй эрсдэлтэй авлагагүй байна.

Бараа материалын данс 2,581,052.6 мянган төгрөг болж 827,842.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Эрүүл мэндийн яамны хөрөнгө оруулалтаар 44,174.3 мянган төгрөгийн бараа материал хүлээн авч, 17,068,957.8 мянган төгрөгийн худалдан авалт хийж, байгууллага, хувь хүмүүсээс 159,912.1 мянган төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, бараа материал хандиваар авч нийт 17,273,044.2 мянган төгрөгийн бараа материал нэмэгджээ. Мөн тус данснаас 16,065,051.1 мянган төгрөгийн бараа материал зарцуулж, Хавдар судлалын үндэсний төвийн ерөнхий захирлын 2020 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн А/38 тоот тушаалаар 145,836.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлж, мөн Хавдар судлалын үндэсний төвийн ерөнхий захирлын 2020 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн А/102 тоот тушаалаар 234,314.3 мянган төгрөгийн хангамжийн материал акталж нийт 16,445,201.6 мянган төгрөгийн зарлага гарчээ.

Бараа материалын “Аж ахуйн материал” дансанд 2014 онд хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэсэн 21,062.0 мянган төгрөгийн 2 нэр төрлийн удаан хугацаанд ашиглагдаж байгаа цаашид ашиглагдах хөрөнгө бүртгэлтэй байна. Үүнээс 5,430.0 мянган төгрөгийн элэг шилжүүлэн суулгах програм ашиглалтгүй байгаа бөгөөд цаашид ашиглах боломжгүй, технологийн хоцрогдолд орж шаардлага хангахгүй болсон байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс нь барилга байгууламжийг урсгал төсвийн санхүүжилтээр капиталжуулснаар 2,024,007.9 мянган төгрөг, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 868,392.0 мянган төгрөг, Эрүүл мэндийн яамны хөрөнгө оруулалтаар **8,875,382.8** мянган төгрөг, хандив тусламжаар 734,896.6 мянган төгрөг, Хавдар судлалын үндэсний төвийн ерөнхий захирлын 2020 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн А/38 тоот тушаалаар дотооддоо бараа материал, хангамжийн данснаас үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлсэн 145,836.2 мянган төгрөг бүгд 12,648,515.5 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна. Мөн Хавдар судлалын үндэсний төвийн ерөнхий захирлын 2020 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн А/38 тоот тушаалаар үндсэн хөрөнгийн данс хооронд **8,995,622.1** мянган төгрөгийн хөрөнгийн шилжүүлэлт хийжээ.

Эрүүл мэндийн яамны хөрөнгө оруулалтаар 37,900.0 мянган төгрөгийн авто тээврийн хэрэгсэл, 8,049,658.8 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, 312,914.1 мянган төгрөгийн тавилга эд хогшил, 474,909.9 мянган төгрөгийн барилга байгууламжийн сайжруулалт хийгдэж нийт **8,875,382.8** мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орлогод авсан байна.

Үндсэн хөрөнгийн данс нь, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн 671 тоот тогтоолоор акталсан 3,023,203.7 мянган төгрөг, тайлант оны элэгдлийн зардал 13,427,717.3 мянган төгрөг, бүгд 25,446,543.1 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр хасагджээ.

Үүнээс биет бус хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 2,165,900.5 мянган төгрөгөөс 2,033,455.4 мянган төгрөг болж 132,445.1 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Биет бус хөрөнгө нь урсгал төсвийн худалдан авалтаар 47,650.0 мянган төгрөг, дотооддоо үндсэн хөрөнгийн данс хоорондын шилжүүлгээр 226,050.0 мянган төгрөг бүгд 273,700.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Мөн 239,759.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг

акталж данснаас хасан, элэгдлийн зардалд 166,385.4 мянган төгрөг тооцож нийт 406,145.1 мянган төгрөгөөр хасагдсан байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 10,936.0 мянган төгрөг болж 5,144.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь 2 байгууллагын түрээсийн барьцаа байршуулснаас 3,880.0 мянган төгрөг, нэр данс зөрүүтэй 5 гүйлгээний улмаас 7,056.0 мянган төгрөг нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Урт хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл байхгүй.

Бусад 7,056.0 мянган төгрөгийн өр төлбөр нь Мобинет ХХК-тай холбоотой 497.6 мянган төгрөг, Сувд-Очир налайх ХХК-тай холбоотой 4,050.0 мянган төгрөг, урьдчилан сэргийлэх үзлэгт ажилласан эмч ажиллагсдын урамшууллын 908.4 мянган төгрөг, давсан орлогын урамшууллын 1,600.0 мянган төгрөгийн нэр данс зөрүүтэй гүйлгээний улмаас харилцах дансанд буцаж орсноос үүссэн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 51,037,844.2 мянган төгрөг болж 8,803,519.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь хөрөнгө оруулалтаар, хандив тусламжаар, үнэ төлбөргүй шилжүүлэлтээр үндсэн хөрөнгө 21,644,137.5 мянган төгрөгөөр, бараа материал 204,086.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 42,106,185.2 мянган төгрөг байгаа бөгөөд өмнөх оноос 1,525,701.0 мянган төгрөгөөр буюу 3.5 хувиар буурсан байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан дараах орлого байна. Үүнд: Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө, бараа материалын орлого 8,729,367.4 мянган төгрөгөөр буурсан, эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилт 2,833,213.5 мянган төгрөгөөр, урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт 4,421,006.2 мянган төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 4,150.0 мянган төгрөгөөр буюу 14.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан зардлууд цалингийн зардал 867,589.2 мянган төгрөг, эмийн зардал 1,359,082.8 мянган төгрөг, урсгал засварын зардал 697,194.1 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн зардлууд байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, зардлыг 32,603,487.6 мянган төгрөгөөр, тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 71,456.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 32,674,943.7 мянган төгрөгөөр баталсан нь өмнөх оны баталсан төсвөөс 8,129,960.0 мянган төгрөгөөр илүү байна. Энэ нь эмнэлгийн үйл ажиллагааг өргөтгөх зорилготойгоор Энэр мед ХХК-ийн эмнэлгийн барилгыг түрээслэн “Б” корпус хэлбэрээр ашиглахад зориулан 6,650,048.0 мянган төгрөгийг 2020 оны төсөвт нэмж баталсантай холбоотой байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 7 хөтөлбөрийн 76 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 32,674,943.7 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 15,465,608.3 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 12,641,432.5 мянган төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 4,567,902.9 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр оны эхэнд байсан замд яваа мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 5,523.3 мянган төгрөг, улсын төсвөөс 15,464,148.9 мянган төгрөг, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 12,077,195.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоор 4,434,175.8 мянган төгрөг, нийт 31,981,043.6 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 31,975,108.3 мянган төгрөгийг зарцуулж 5,935.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 31,975,108.3 мянган төгрөг буюу 97.9 хувьтай байгаа нь байр ашиглахтай холбоотой тогтмол зардлыг 162,702.8 мянган төгрөгөөр, байрны түрээсийн зардлыг 144,344.9 мянган төгрөгөөр, эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгслийн зардлыг 237,321.0 мянган төгрөгөөр, хоол хүнсний зардлыг 129,985.6 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу /хэмнэсэн/ зарцуулсантай холбоотой байна.

Энэ нь Энэр мед ХХК-ийн эмнэлгийн байрыг түрээслээгүй улмаас төсөвт нэмэгдэж тусгагдсан зардлууд хэмнэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Тус төвийн хувьд Б корпус болгох барилгыг түрээслээгүй ч, үйлчилгээ үйл ажиллагаа нэмэгдэхийн хирээр урсгал зардал, бусад үйл ажиллагаатай холбоотой зардлууд өссөн байна. Ковид цар тахлын улмаас тодорхой хэмжээний орлогыг олж чадаагүйн улмаас үйл ажиллагааг өргөтгөхтэй холбоотой төсөвлөгдсөн зардлуудыг зохих хууль, журмын дагуу зардал хооронд шилжүүлэн зарцуулжээ.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хандив тусламжаар 34,885.1 мянган төгрөг, гадаад төсөл хөтөлбөрөөс 116,215.2 мянган төгрөг, дээд шатны төсвийн захирагчаас 117,313.4 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 69,354.1 мянган төгрөг нийт 337,767.8 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс ажлын хөлс, урамшуулалд 146,493.0 мянган төгрөг, хангамж, бараа материалын зардалд 7,241.1 мянган төгрөг, нормативт зардалд 1,635.0 мянган төгрөг, эд хогшил, тоног төхөөрөмж, урсгал засварын зардалд 50,530.7 мянган төгрөг, дотоодын албан томилолтын зардалд 18,700.0 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөрт 450.0 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 26,369.6 мянган төгрөг бүгд 251,419.5 мянган төгрөгийг зарцуулж үлдэгдэл 86,348.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлжээ.

Резидент эмчийн зардлын орлого зардлыг тодруулбал: Урьд оны зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг улсын төсвөөс буцаан авсан 4,534.2 мянган төгрөг, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвөөс санхүүжилт 8,390.4 мянган төгрөг, резидент эмч нараас сургалтын төлбөрт төлсөн 28,173.6 мянган төгрөг нийт 41,098.2 мянган төгрөгийн орлого орж резидентийн өрөөний засварт 23,426.0 мянган төгрөг, резидентийн сургалтын багш нарын урамшуулалд 12,664.5 мянган төгрөг, сургалтын дэвтэр гарын авлага диплом хэвлүүлэх зардалд 1,643.9 мянган төгрөг нийт 37,734.4 мянган төгрөгийг зарцуулж 3,363.8 мянган төгрөг нь үлджээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 22 мэдээллээс хугацаандаа байршуулсан 21 мэдээлэл, хоцроосон мэдээлэл байхгүй, байршуулах хугацаа болоогүй 1 мэдээлэл байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 4 зөвлөмж, 153,241.8 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 3. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Акт				
Албан шаардлага	1	153,241.8	1	153,241.8
Зөвлөмж				
Нийт дүн	1	153,241.8	1	153,341.8

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 145,605.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 145,605.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 6 зөвлөмж өглөө.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

- Ковид-19 цар тахалтай холбогдсон хөл хорионоос үүдэн хатуу хөл хориог олон хоногоор тогтоосны улмаас завсрын аудит хийх боломж байгаагүй учраас эм, бэлдмэлийн зарцуулалтыг бүрэн шалгаж амжаагүй тул дараагийн аудитаар авч үзэх .

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

4.1.Зардлын данстай холбоотой асуудал

- 4.1.1 Илрүүлэлт Цалин, нэмэгдэл, урамшууллын тооцооллыг анхан шатны баримт, холбогдох тушаал шийдвэрийг баримтлан хөөн шалгахад:
Илүү цагийн хөлсийг тооцохдоо 1 цагийн үнэлгээг сар бүрийн ажлын тухайн хоногоор тооцохгүй бүх саруудыг 22 хоногтойгоор 176 цагаар тооцсон.
Мөн илүү цагийн хөлсийг 2 дахин тооцсон зөрчлүүд нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 53 дугаар зүйлийн 53.1, 53.2, 54.1 дүгээр заалтыг зөрчиж байна.
- 4.1.2 Эрсдэл: Хууль, журмыг баримтлахгүйгээр тооцоог буруу бодсоноос илүү цагаар ажилласан хүмүүст цалин хөлсийг илүү, дутуу олгох, төсвийг үр ашиггүй зарцуулах
- 4.1.3 Өгсөн зөвлөмж: Илүү цагийг сар бүрийн ажлын хоног, цагаар тооцох, илүү цагийн хөлсийг хөдөлмөрийн хуулийн 53.1 дүгээр заалтыг баримтлан тооцож олгох. Цаашид Хөдөлмөрийн хуулийн 53.2, 54.1 дүгээр заалтын дагуу хамтын ба хөдөлмөрийн гэрээгээр зохицуулах
- 4.1.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Өгсөн зөвлөмжийн дагуу алдааг залруулж ажиллана.

4.2. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

- 4.2.1. Илрүүлэлт: Касст бэлэн мөнгөний үлдэгдэлтэй байж, бэлэн мөнгийг хууль журмын дагуу өдөр тутамд нь тушаагаагүй мөнгөн кассын ажиллагааны журмыг зөрчсөн байна.
- 4.2.2. Эрсдэл: Холбогдох дүрэм журмыг мөрдөөгүйгээс бэлэн мөнгөний ашиглал гарах, алдаж үрэгдүүлэх.
- 4.2.3. Өгсөн зөвлөмж: Сангийн сайдын 2012 оны 12дугаар сарын 21-ний өдрийн 276 дугаар тушаалаар батлагдсан Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журмын 2.6 "Төсвийн байгууллага үндсэн болон туслах үйл ажиллагаа (бусад орлого)-наас орох орлогыг мөнгөн касстаа бэлнээр хүлээн авч энэхүү орлогыг /түүнийг шууд захиран зарцуулах эрхгүй/ ажлын дараагийн өдөрт багтаан кассын нярав Төрийн сан дахь бүртгэлийн дансанд тушаана" заалтыг мөрдөх
- 4.2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийн дагуу дотоод хяналтын ажлаа сайжруулан алдааг залруулж ажиллана.

4.3. Шилэн данстай холбоотой асуудал

- 4.3.1. Илрүүлэлт: Эм Би Би Импекс ХХК-тай 2020 оны 6 дугаар сарын 12-нд байгуулсан 65,930.0 мянган төгрөгийн гэрээний хуулбарыг шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журмын 9-р хавсралтад цахимаар байршуулаагүй байна.
- 4.3.2. Эрсдэл: Холбогдох хууль, дүрэм, журмыг зөрчих
- 4.3.3. Өгсөн зөвлөмж: Засгийн газрын 2014 оны 384 дүгээр тогтоолын хавсралт, Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журмын 4-р зүйлийн 1.12-т "цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийн хамт 7 хоногийн дотор энэхүү журмын 9 дүгээр хавсралтад заасан маягтын дагуу цахимаар, PDF, EXCEL, XML форматаар" гэсэн заалтыг мөрдөх
- 4.3.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Холбогдох хууль журмын дагуу ажиллана.

4.4. Худалдан авалт болон гэрээний хэрэгжилтийн биелэлттэй холбоотой асуудал

- 4.4.1. Илрүүлэлт: Эм Би Би Импекс ХХК-тай 2020 оны 1 дүгээр сарын 10-нд байгуулсан 25,091.7 мянган төгрөгийн цэвэрлэгээ үйлчилгээний материал худалдан авах гэрээ хийхдээ ТБОНӨХБАУХА тухай хуулийн 34.1.7 г баримталж гэрээ хийсэн
- 4.4.2. Эрсдэл: Гэрээ хийх үндэслэлийг зөв сонгож гэрээ хийгээгүйгээс гэрээ хүчин төгөлдөр бус болох
- 4.4.3. Өгсөн зөвлөмж: ТБОНӨХБАУХА тухай хуулийн 34.1.7-д "хүн амын эрүүл мэндийн аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой зарим онцгой эм, эмнэлгийн хэрэгслийг олон улсын байгууллагаас шууд болон дамжуулан худалдан авах шаардлагатай гэж үзсэн бол" гэж заасан. Иймд цаашид гэрээ байгуулахдаа хууль тогтоомжинд нийцсэн гэрээ байгуулж худалдан авалтын ажиллагааг зохион байгуулж ажиллах
- 4.4.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийн дагуу арга хэмжээ авч ажиллана.

4.5. Зардлын данстай холбоотой асуудал

- 4.5.1. Илрүүлэлт: Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас гарч буй төсөл үйл ажиллагааны 33,521.5 мянган төгрөгийн зардалд мөнгөн урьдчилгааны тайлан бичээгүй, бүрдүүлсэн баримтууд санхүүгийн баримтын шаардлага хангахгүй байна.
- 4.5.2. Эрсдэл: Холбогдох хууль, дүрэм зөрчигдөх
- 4.5.3. Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.7 "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" заалтуудыг мөрдөх
- 4.5.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийн дагуу арга хэмжээ авч ажиллана.

4.6. Үндсэн хөрөнгө, бараа материалтай холбоотой асуудал

- 4.6.1. Илрүүлэлт: Аж ахуйн материалын дансанд 2014 оноос хойш олон жил үлдэгдлээр бүртгэлтэй байгаа удаан хугацаанд ашиглах зориулалт бүхий 21,062.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө байна. Үүнд:
1. Элэг шилжүүлэн суулгах програм 5,430.0 мянган төгрөгний үнэ бүхий 1 ширхэг
 2. Автомат тариур нэг бүр нь 977.0 мянган төгрөгний үнэ бүхий 16 ширхэг бүгд 15,632.0 мянган төгрөг.
- 4.6.2. Эрсдэл: Холбогдох стандарт, дүрэм журмыг зөрчих
- 4.6.3. Өгсөн зөвлөмж: УСНББОУС-12, УСНББОУС-17, НББОУС-38 стандартыг мөрдөж, Сангийн сайдын 2014 оны 1 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 05 тоот "Эдийн засгийн ангилал батлах тухай" тушаалын 5 дугаар хавсралтын дагуу ангилан бүртгэх
- 4.6.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Зөвлөмжийн дагуу арга хэмжээ авч ажиллана.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү? Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье!

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Хавдар судлалын үндэсний төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит	Аудитын код:
2021			САГ-2020/62/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Хавдар судлалын үндэсний төв		Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Цалин, нэмэгдэл, урамшууллын тооцооллыг анхан шатны баримт, холбогдох тушаал шийдвэрийг баримтлан хөөн шалгахад: Илүү цагийн хөлсийг тооцохдоо 1 цагийн үнэлгээг сар бүрийн ажлын тухайн хоногоор тооцохгүй бүх саруудыг 22 хоногтойгоор 176 цагаар тооцсон. Мөн илүү цагийн хөлсийг 2 дахин тооцсон зөрчлүүд нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 53 дугаар зүйлийн 53.1, 53.2, 54.1 дүгээр заалтыг зөрчиж байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ахлах нягтлан бодогч	Н.Эрдэнэхүү Ц.Энхээ
2	Кассандаа бэлэн мөнгөний үлдэгдэлтэй байж, бэлэн мөнгийг хууль журмын дагуу өдөр тутамд нь тушаагаагүй мөнгөн кассын ажиллагааны журмыг зөрчсөн байна.	0	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ахлах нягтлан бодогч	Н.Эрдэнэхүү Ц.Энхээ
3	Эм Би Би Импекс ХХК-тай 2020 оны 6 дугаар сарын 12-нд байгуулсан гэрээний хуулбарыг шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай журмын 9-р хавсралтад цахимаар байршуулаагүй байна.	65,930.0	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ахлах нягтлан бодогч	Н.Эрдэнэхүү Ц.Энхээ
4	Эм Би Би Импекс ХХК-тай 2020 оны 1 сарын 10-нд байгуулсан	25,091.7	Зөвлөмж өгөх	Ерөнхий захирлын үүргийг түр	

	25,091.7 мянган төгрөгийн цэвэрлэгээ үйлчилгээний материал худалдан авах гэрээ хийхдээ ТБОНӨХБАҮХА тухай хуулийн 34.1.7-д "хүн амын эрүүл мэндийн аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой зарим онцгой эм, эмнэлгийн хэрэгслийг олон улсын байгууллагаас шууд болон дамжуулан худалдан авах шаардлагатай гэж үзсэн бол" гэсэн заалтыг баримталж гэрээ хийсэн			орлон гүйцэтгэгч Ахлах нягтлан бодогч	Н.Эрдэнэхүү Ц.Энхээ
5	Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас гарч буй төсөл үйл ажиллагааны зарим зардлуудад мөнгөн урьдчилгааны тайлан бичээгүй, бүрдүүлсэн баримтууд санхүүгийн баримтын шаардлага хангахгүй байна.	33,521.5		Ерөнхий захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ахлах нягтлан бодогч	Н.Эрдэнэхүү Ц.Энхээ
6	Аж ахуйн материалын дансанд 2014 оноос хойш олон жил үлдэгдлээр бүртгэлтэй байгаа удаан хугацаанд ашиглах зориулалт бүхий 21,062.0 мянган төгрөгний хөрөнгө байна. Үүнд: 1. Элэг шилжүүлэн суулгах програм 5,430.0 мянган төгрөгний үнэ бүхий 1 ширхэг 2. Автомат тариур нэг бүр нь 977.0 мянган төгрөгний үнэ бүхий 16 ширхэг бүгд 15,632.0 мянган төгрөг.	21,062.0		Ерөнхий захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ахлах нягтлан бодогч	Н.Эрдэнэхүү Ц.Энхээ
ДҮН		145,605.2			

